

Hf på VUC

Forslag til fornyelse, ændringer i lovgrundlag og finansiering mv.

*Ca. 35.000 personer
tog hf-undervisning
på VUC i kursus-
året 2006/07*

Mellem 35.000 og 45.000 unge og voksne følger hvert år hf-undervisning på VUC for at kvalificere sig til videre uddannelse eller arbejde. Mange unge har forsøgt sig med andre uddannelser, før de kommer på VUC, ligesom mange voksne på VUC har mulighed for at gennem hele livet at uddanne sig i.f.t. nye udfordringer og evt. ønske om videregående uddannelse.

Kursistgruppen er mangfoldig og mulighederne fleksible. VUC er således en vigtig spiller i forhold til, at 95% får en ungdomsuddannelse og at 50% får en videregående uddannelse.

Lederforeningen for VUC har følgende forslag til fornyelse af hf og i forlængelse heraf forslag til ændringer i lovgrundlag, finansiering mv.

Resumé

- VUC udbyder hf i alle sine tilrettelæggelsesformer
- der skal ske en videreudvikling af de flerfaglige forløb og en mere fleksibel anvendelse af tutorordningen
- bekendtgørelser vedr. merit og optag på de videregående uddannelser justeres, således at elementer fra samarbejdsforløb og brobygning kan give merit på videregående uddannelser
- der gives supplerende taksametertilskud til afklarings- og brobygningsforløb
- GS-tilbuddet videreudvikles, således at udbredelsen bliver større
- for at mindske frafald mv. tilføres VUC midler til etablering af en mentorordning mv.
- eksamenssystemet på VUC analyseres med henblik på at sikre en bedre overensstemmelse med behovene for bl.a. fleksible tilrettelæggelsesformer og for at flytte tid og midler fra eksamen til undervisning.

1. Hf på VUC

Med hf-reformen i 2005 har hf fået skærpet sin profil både som en samlet studieforberedende uddannelse og som suppleringsuddannelse i enkeltfag. Nøgleordene er: Mange valgmuligheder, fleksibilitet i tilrettelæggelsen og en undervisning, der vægter en praksis- og anvendelsesorienteret faglighed. Hf skal med disse karakteristika orientere sig både mod unge og voksne, og tjene flere formål.

Hf tilrettelagt som 2-årigt forløb skal være et uddannelsesstilbud til unge og voksne, der ønsker en gymnasial uddannelse i et voksenpædagogisk miljø, eller som vælger hf på grund af dens særlige profil. Og hf skal også være en mulighed for den voksne, der efter nogle år på arbejdsmarkedet ønsker at skifte spor og påbegynde en videregående uddannelse. Hf er således et vigtigt led i realiseringen af målsætningen om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse og 50 pct. en videregående uddannelse.

Samtidig skal hf-enkeltfag, før som nu, spille en vigtig rolle som suppleringsuddannelse og som bidrager til visionen om livslang læring. Med et stigende grunduddannelsesniveau vil behovet for gymnasial suppleringslivet igennem tilsvarende stige. Hf vil i denne sammenhæng blive et vigtigt dynamisk led i voksen- og efteruddannelsessystemet.

I de sidste 10 år er andelen af yngre kursister på hf på VUC vokset betydeligt, således at de 17-29 årige udgjorde ca. 60 pct. af kursisterne i kursusåret 2006/07

Med sin særlige profil og med nævnte uddannelsesmæssige funktioner er hf placeret godt på VUC. Centrenes undervisningsmiljø, brede fagvifte og mangeårige erfaringer med fleksible tilrettelæggelser kan i høj grad understøtte og videreudvikle hf's profil

både som samlet ungdomsuddannelse og som voksenuddannelse.

Hf bør derfor udbydes på VUC i alle sine tilrettelæggelsesformer, dvs. som:

- samlet 2-årig uddannelse, rettet mod at give unge og voksne generel studiekompetence
- enkeltfag med sigte på at sammenstykke en hel hf
- enkeltfagssupplering i forhold til specifikke optagelseskrav på videregående uddannelser
- almenkvalificering i relation til job og personlig udvikling.

VUC skal virkeliggøre hf-uddannelsens fleksibilitet og valgmuligheder, således at hf på VUC bliver de mange muligheders hf.

2. Hf-reformen

Det er foreningens vurdering, at hf-uddannelsens særlige profil er blevet styrket med hf-reformen. Dette er særlig sket gennem øget vægt på flerfaglighed, fokus på udvikling af kursisternes studiekompetencer gennem bl.a. værkstedsundervisning og tutorordning. Set i sammenhæng med udvidet lærerteamsamarbejde og projektorienterede eksamensformer har det medvirket til en mere sammenhængende og anvendelsesorienteret uddannelse for kursisterne.

Evalueringer på VUC'erne viser, at kursisterne oplever de nye tværfag, kulturfag og naturfag som meningsfulde og i nogen grad sammenhængende. Det er derfor vigtigt at fastholde og udvikle disse fag, ikke mindst de faglige samspil. Det er dog nødvendigt med justering i bekendtgørelserne og de faglige mål, så de er realistiske i forhold til de timetalsmæssige og organisatoriske rammer, ligesom det er nødvendigt med en justering af eksamensformen. Der er behov for mere fleksible tilrettelæggelsesmuligheder i forhold til hvornår og hvordan fagene kan tilrettelægges, særligt i den 2-årige hf.

Muligheden for at udbyde elementer af fag er et udviklingsområde, der medvirker til at tiltrække nye kursistgrupper til VUC, bl.a. ved at tone indholdet i forhold til bestemte målgrupper.

De første erfaringer med tutorordningen er positive, dog kunne der ønskes et bredere indhold og en mere fleksibel udnyttelse af timerne, således at tutoren i højere grad kan tilpasse samtalerens indhold og form til kursisternes behov.

Da stadig flere kursister på hf-enkeltfag er fuldtidskursister er det nødvendigt, at der kan anvendes den samme ressource på tutorfunktion i enkeltfagssystemet som i det 2-årige hf.

3. Brobygning – sammenhæng i uddannelsessystemet

Det er væsentligt, at uddannelsessystemet hænger sammen, også i brugernes optik. Derfor lægges vægt på, at kursisterne kan se en rød tråd i uddannelsesforløbet og at uddannelsessystemets forskellige institutioner samarbejder, så kursisterne ikke støder på barrierer i uddannelsesforløbet.

Start på hf

VUC vil yde sit bidrag til, at 95 pct. af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse i år 2015.

VUC satser derfor på et vidtgående samarbejde med en række aktører, bl.a. Ungdommens Uddannelsesvejledning, jobcentre, kommuner, virksomheder og en bred vifte af uddannelsesinstitutioner.

Gennem dette samarbejde forventer VUC at kunne motivere til start på hf og efterfølgende at kunne fastholde kursisterne.

Vigtige redskaber for at nå disse mål er:

- brobygningsforløb både for kursister, lærere og studievejledere
- intro- og afklaringsforløb for kursister, der ikke er i et uddannelsesforløb
- avu-forløb med indbygget brobygning til hf og erhvervsskoler m.fl.

Samarbejde mellem VUC og videregående uddannelser

VUC vil yde sit bidrag til, at 50 pct. af en ungdomsårgang gennemfører en videregående uddannelse i år 2015.

VUC satser derfor på et samarbejde med korte, mellemlange og lange videregående uddannelser. Målet med samarbejdet er, at VUC's hf-kursister forberedes mentalt på, at den videregående uddannelse starter med hf. Det vil øge søgningen til de videregående uddannelser og forebygge frafald.

Vigtige redskaber for at nå disse mål er:

- VUC tilbyder brobygning og fagpakker rettet mod videregående uddannelser
- der udvikles samarbejdsprojekter, hvor resultatet kan give merit i den videregående uddannelse
- der sættes ind allerede ved optaget til hf med fælles studievejledning og garantiordninger for optag på visse videregående uddannelser.

Nødvendige ændringer

Udover hvad VUC allerede kan gøre indenfor gældende lovgivning, finansiering mv., kræver ovenstående

- supplerende taksametre til afklaringsforløb mv. for kursister, der endnu ikke har en ungdomsuddannelse
- ændringer i bekendtgørelser vedr. merit og optag, således at elementer fra hf-forløb kan give merit på videregående uddannelser

4. Faglig supplering på VUC

VUC har en vigtig rolle som udbyder af gymnasiale suppleringskurser, ikke mindst set i lyset af de skærpede optagelseskrav til længerevarende videregående uddannelser. Alle voksenuddannelsescentre skal kunne udbyde

faglig supplering i bred forstand i form af hf-enkelt fag og som målrettet gymnasial supplering (GS). Der skal desuden være mulighed for at læse GS på "tompladser" på hf-enkeltfagshold på alle VUC'ere.

Dette vil øge mulighederne for de uddannelsessøgende, der skal kvalificere sig til en videregående uddannelse og således medvirke til at 50 pct. får en videregående uddannelse. GS-opgaven skal således tilbydes bredt på landets voksenuddannelsescentre, der jo i forvejen udbyder faglig supplering i en lang række fag. Det skal være let for brugeren at overskue de mange muligheder, ikke kun mulighederne for supplering i universitetsbyerne. Den største aktivitet vil dog også med foreningens forslag stadig være i storbyerne.

Koordinering og udbud inden for GS-ordningen bør underkastes en nærmere evaluering set i lyset af, at alle udbydere af gymnasiale uddannelser er overgået til statsligt selveje og taksameterstyring. Der er således principielt ikke længere begrænsninger i udbuddet (andet end, hvad der efterspørges), dvs. det centrale styringsbehov er ikke det samme.

Hf+ har ikke været efterspurgt i nævneværdig grad. Det er foreningens opfattelse, at formålet med hf+ dækkes af VUC's fleksible og brede enkeltfagsudbud, der allerede i dag også bruges til at supplere en afsluttet hf-eksamen.

5. Bedre fastholdelse

Skal den ambitiøse målsætning om, at 95 procent af en ungdomsårgang i 2015 skal gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse, må VUC tiltænkes en overordentlig central rolle. I lighed med erhvervsskoler er det vigtigt, at også VUC opfattes som en uddannelsesform, der har behov for at få tilført særlige midler for at sikre, at den ressourcetsvage del af kursisterne – ofte med flere brudte uddannelsesforløb bag sig – opnår en højere gennemførelsesprocent.

Fastholdelsen skal ske gennem en flerstrengt indsats, bl.a. ved den nuværende tutorordning, med dens faglige fokus. Herudover mener foreningen, at der er behov for en **mentorordning**, der kan støtte de svageste kursister ud over den faglige vinkel. Disse kursister har brug for, at skolen støtter op om deres livssituation bredt set.

Forhold/problemer uden om undervisningen skal der tages fat på at afhjælpe i den udstrækning de har indflydelse på kursisternes gennemførelse af deres uddannelsesforløb.

6. Eksamen

Eksamener og prøver fylder meget i det danske uddannelsessystem, særligt på VUC.

Evalueringsformerne er meget ressourcekrævende, såvel tidsmæssigt som økonomisk og eksamensformerne svarer ikke altid til behovene, dvs. en væsentlig del af eksamensressourcerne kan bruges bedre på at styrke undervisningen.

Foreningen foreslår derfor, at

- undervisningsministeriet sammen med bl.a. Lederforeningen for VUC analyserer eksamensantal, -former mv.
- kursusåret reelt forlænges, ved at eksamensperioden forkortes
- det sikres, at eksamen ikke er en hindring for fleksible tilrettelæggelser.

Det er naturligvis forudsætningen, at de afholdte evalueringers legitimitet og validitet ikke kan drages i tvivl, samt at ændringer i eksamenskrav mv. skal være generelle, dvs. ikke kun gælde for hf på VUC.